

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dodatečná nemožnost plnění

Dodatečná nemožnost plnění je jeden z důvodů zániku nesplněného závazku. Obecná úprava dodatečné nemožnosti plnění je obsažena v občanském zákoníku: povinnost dlužníka plnit zanikne, stane-li se plnění nemožným. Musí se jednat o nemožnost absolutní, nikoliv hospodářskou, kde plnění možné je, zejména lze-li je uskutečnit i za ztížených podmínek, s většími náklady nebo až po sjednaném čase. Absolutně nemožným se může stát pouze plnění určené individuálně.

dodatečná nemožnost plnění je jeden z důvodů zániku nesplněného závazku. Obecná úprava dodatečné nemožnosti plnění je obsažena v občanském zákoníku: povinnost dlužníka plnit zanikne, stane-li se plnění nemožným. Musí se jednat o nemožnost absolutní, nikoliv hospodářskou, kde plnění možné je, zejména lze-li je uskutečnit i za ztížených podmínek, s většími náklady nebo až po sjednaném čase. Absolutně nemožným se může stát pouze plnění určené individuálně. Plnění určené druhově je nahraditelné jiným plněním téhož druhu a kvality, takže dlužník je nadále povinen plnit. Týká-li se nemožnost jen části plnění, zanikne povinnost jen pokud jde o tuto část; věřitel má však právo ohledně zbývajících plnění od smlouvy odstoupit. Jestliže však vyplývá z povahy smlouvy nebo z účelu plnění, který byl dlužníkovi znám v době uzavření smlouvy, že plnění zbytku závazku nemá pro věřitele žádný hospodářský význam, zaniká závazek v celém rozsahu.

To neplatí, jestliže věřitel bez zbytečného odkladu poté, kdy se o nemožnosti části plnění dozvěděl, sdělí dlužníkovi, že na zbytku plnění netrvá. Nemožnost jednoho z více volitelných plnění způsobuje, že závazek se omezuje na plnění zbývajících. Pokud však nemožnost tohoto plnění způsobila osoba, která nemá právo volby plnění, může druhá strana od smlouvy odstoupit. Pro oblast obchodněprávních vztahů je speciálně upravena možnost odstoupení od části plnění: věřitel může odstoupit od smlouvy ohledně plnění, které se nestalo nemožným, jestliže tato část ztrácí pro věřitele vzhledem ke své povaze nebo s přihlédnutím k účelu smlouvy, který vyplývá z jejího obsahu nebo byl druhé straně znám v době uzavření smlouvy, hospodářský význam bez poskytnutí plnění, jež se stalo nemožným. Totéž platí ohledně dílčího plnění. Obchodní zákoník upravuje navíc tzv. právní nemožnost plnění. Závazek se stává nesplnitelným také v případě, kdy právní předpisy, které byly vydány po uzavření smlouvy a jejichž účinnost není časově ohraničena, dlužníkovi zakazují chování, k němuž je zavázán, nebo vyžadují-li úřední povolení, jež dlužníku nebylo uděleno, ačkoliv o ně řádně usiloval. Pro institut dodatečné nemožnosti plnění v obchodněprávních vztazích podpůrně platí obecná úprava v občanském zákoníku (nestanoví-li speciální ustanovení v obchodním zákoníku jinak, použije se příslušná obecná úprava v zákoníku občanském).

Pramen: OZ §575-577, ObchZ §352-354